

Szakmai beszámoló
az NKA által 204108/01448 azonosítószámon nyújtott pályázathoz

A család napja című rendezvény megvalósítására a Magyar Zsidó Múzeum és Levéltárban

A Magyar Zsidó Múzeum és Levéltár 2019. március 3-án immár második alkalommal rendezte meg **Családi nap** című rendezvényét, amelyen szakmai előadások, workshopok segítségével próbálta bemutatni az intézmény családi múlthoz, családi emlékezethez kapcsolódó tevékenységeit, kutatásait, készülő kiállításait. Délelőtt rövid, szakmai előadásokon keresztül ismerkedhettek meg az érdeklődők az intézmény kiállításaival, kutatásaival, a zsidó családi múlt szellemi és tárgyi örökségének bemutatási lehetőségeivel, pszichológiai vonatkozásaival, délután pedig három típusú workshopokon a gyakorlatban is betekintést nyerhettek a családkutatás tudományába. A délelőtti szekció idején a témához kapcsolódó gyerekfoglalkozással is készültünk múzeumpedagógusunk segítségével.

A délelőtti szekcióban első előadásaként Dr. Bányai Viktória, az MTA Kisebbségkutató Intézet munkatársa mutatta be a Magyar Zsidó Múzeum és Levéltár új kiállítását, amely a Munk-Munkácsi család történetét mutatja be az *Apákról az utódokra szállott elhivatottság címmel*. A kiállítás kurátora áttekintette ezt a minden ízében jellegzetes – már-már tankönyvi példatárnak beillő – magyarországi zsidó családtörténetet, néhány személyes dokumentumot pedig részletesen is bemutatott. Ezután Gyekiczki András, jogász-szociológus mesélt a rendkívül szövevényes, több generáción átívelő Politzer családról, amely történetét a Magyar Zsidó Múzeum és Levéltár előkészítés alatt álló kiállítása fogja bemutatni az újonnan felújított Rumbach Sebestyén utcai zsinagógában.

Harmadikként Farkas Zsófia, a Magyar Zsidó Múzeum és Levéltár művészettörténésze adott elő *Privát emlékezet a film-, és képzőművészetben* címmel. A családi fotó, videó nemcsak személyes, családi körben felidézett emlékként vagy a múlt jeleként funkcionálhat. Ezeket a dokumentumokat más művészeti ágak művelői is felhasználhatják például irodalmi, film- vagy képzőművészeti alkotásaikban. Az előadás a családi dokumentumok műalkotásokban való megjelenítésére, a családi múlt és a történelem objektív és szubjektív feldolgozásának kapcsolatára próbált rávilágítani néhány példán keresztül. Utolsó előadóként Gyimesi Júlia pszichológus, egyetemi adjunktus beszélt Szondi Lipót a

családi tudattalannal foglalkozó elméletével. Szondi Lipót elmélete a korai magyar pszichológia egyik legkiválóbb és leginkább megosztó öröksége. Sorspszichológiájában az ősök történetének, pszichológiai tapasztalatainak alapvető szerepe van. Szondi volt az, aki bevezette a családi tudattalan fogalmát a mélylélektani gondolkodásba, utat engedve a transzgenerációs traumaátadás Szondi korában még csak formálódó elméletének. Az általa kidolgozott személyiségmérő eljárás, a Szondi-teszt pedig a személyiség legmélyebb, tudattalan dinamikáit volt hivatott feltárni. Az előadás célja az volt, hogy bemutassa Szondi újításait, különös tekintettel a családi tudattalannról vallott nézeteire.

Az előadások alatt múzeumpedagógiai foglalkozást tartottunk 5-12 éves kor közötti gyerekek számára. A foglalkozások alatt a család témakörét jártuk körül, játékos családkutatással és családi bábkészítéssel.

Az előadások után kisebb csoportokban gyakorlatban is kipróbálhatták a Családi napra látogatók a családkutatás tudományát. Bacskai Sándor workshopján az érdeklősök az ortodox családok kutatásának korlátaival és nehézségeivel ismerkedhettek meg, valamint azok forrás- és segédanyagainak használatáról kaphattak gyakorlati tippeket és tanácsokat. Gerő Szandra és Udvarhelyi Anikó interaktív workshopján a részt vevők a Magyar Zsidó Múzeum és Levéltár Családkutató Központ működésébe, az itt folyó kutatási módszerekbe kaphattak betekintést. Toronyi Zsuzsanna pedig a héber paleográfia rejtelseibe vezette be a hallgatókat: segítségével a kézirásos levéltári dokumentumok olvasásának alapjait sajátíthatták el az érdeklődők.

Az interaktív, és valamennyi korosztálynak szóló, hiánypótló program megvalósulásáért köszönetünket fejezzük ki Támogatónk, az NKA felé!

Budapest, 2019. március 13.

Magyar Zsidó Múzeum és Levéltár

Fotódokumentáció

